

Pielikums LPS atzinumam par Ministru kabineta noteikumu projektu “"Datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas noteikumi" (VSS-436)

Noteikumu projekta punkts	Iebildumi un priekšlikumi
1.1. kārtību, kādā datu aizsardzības speciālista pretendents (turpmāk – pretendents) piesakās datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmenam (turpmāk – eksāmens);	Iebildums: Vispārīgās datu aizsardzības regulas 37.panta 5.punktā noteikts, ka datu aizsardzības speciālistu ieceļ, pamatojoties uz viņa profesionālo kvalifikāciju, jo īpaši speciālām zināšanām datu aizsardzības tiesību un prakses jomā un spēju pildīt 39.pantā minētos uzdevumus. Saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma 17.pantu “Prasības datu aizsardzības speciālistam” datu aizsardzības speciālista pienākumus drīkst veikt persona, kura atbilst datu regulas 37.panta 5.punktā noteiktajiem kritērijiem. Pārzinis vai apstrādātājs par datu aizsardzības speciālistu var norīkot personu, kura šajā likumā noteiktajā kārtībā ir iekļauta inspekcijas datu aizsardzības speciālistu sarakstā, vai citu personu. Savukārt, minētā likuma 18.panta pirmajā daļā noteikts, lai identificētu datu aizsardzības speciālistus, kuri ir nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu, un nodrošinātu to, ka informācija par datu aizsardzības speciālistiem ir pieejama, inspekcija kārtu datu aizsardzības speciālistu sarakstu. Datu aizsardzības speciālistu sarakstā iekļauj tikai tās personas, kuras ir nokārtojušas kvalifikācijas eksāmenu. Vienlaikus, Fizisko personu datu apstrādes likuma sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā) norādīts, ka pārzinim un apstrādātājam ir tiesības pašam izvēlēties atbilstošu datu aizsardzības speciālistu, izvērtējot veiktās personas datu apstrādes apjomu, veidu un specifiku. Pārzinim ir tiesības izvēlēties arī tādu personu, kura nav iekļauta datu aizsardzības speciālistu sarakstā.

	Tādējādi, par datu aizsardzības speciālistu var būt gan persona, kura ir nokārtojusi kvalifikācijas eksāmenu un ir iekļauta inspekcijas datu aizsardzības speciālistu sarakstā, gan persona, kura nav nokārtojusi kvalifikācijas eksāmenu, bet kura atbilst Vispārīgās datu aizsardzības regulas 37.panta 5.punktā noteiktajiem kritērijiem, un kuru par datu aizsardzības speciālistu ir norīkojis pārzinis vai apstrādātājs. Šobrīd noteikumu projekta 1.1. apakšpunktā noteikts, ka noteikumi nosaka kārtību, kādā datu aizsardzības speciālista pretendents (turpmāk – pretendents) piesakās datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmenam (turpmāk – eksāmens). Nemot vērā to, ka par datu aizsardzības speciālistu var būt arī persona, kura nav nokārtojusi datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmenu, noteikumu projektā nepamatoti lietots termins “datu aizsardzības speciālista pretendents”, jo gadījumos, kad persona, kas vēlas kārtot kvalifikācijas eksāmenu, jau ir norīkota veikt datu aizsardzības speciālista pienākumus kādā iestādē vai organizācijā, šai personai jau ir datu aizsardzības speciālista statuss, nevis persona ir datu aizsardzības speciālista pretendents. Šī brīža noteikumu projekta 1.1.apakšpunkta redakcija rada maldīgu priekšstatu, proti, lai persona varētu kļūt par datu aizsardzības speciālistu, personai obligāti nepieciešams nokārtot datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmenu. Ievērojot iepriekš minēto, ierosinām noteikumu projekta 1.1. apakšpunktu izteikt šādā redakcijā”: “1.1. kārtību, kādā persona, kura vēlas nokārtot datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmenu (turpmāk – eksāmens), piesakās datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmena kārošanai;”.
2. Eksāmenā pārbauda pretendenta zināšanu un prasmju atbilstību Fizisko personu datu apstrādes likuma 17. pantā minētajiem kritērijiem.	Iebildums: Noteikumu projekta 2.punktā noteikts, ka eksāmenā pārbauda pretendenta zināšanu un prasmju atbilstību Fizisko personu datu apstrādes likuma 17. pantā minētajiem kritērijiem.

	Fizisko personu datu apstrādes likuma 17. pantā nav minēti personas zināšanu un prasmju atbilstības kritēriji, kuri būtu pārbaudāmi, tādējādi nav pamatoti atsaukties uz šo likuma normu. Lūdzam precizēt.
3. Ne vēlāk kā divus mēnešus pirms eksāmena norises dienas Datu valsts inspekcija (turpmāk – inspekcija) Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" izsludina paziņojumu par pieteikšanos eksāmenam, norādot eksāmena norises laiku, vietu, pieteikšanās termiņu, kā arī maksāšanas un dokumentu iesniegšanas kārtību.	Priekšlikums: Ierosinām noteikumu projekta 3.punktā minēto informāciju publicēt arī Datu valsts inspekcijas mājas lapā (ne tikai Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis").
4. Lai pieteiktos eksāmenam, pretendents iesniedz inspekcijā iesniegumu, kurā norāda: 4.1. vārdu, uzvārdu; 4.2. personas kodu; 4.3. elektroniskā pasta adresi; 4.4. tālruņa numuru; 4.5. ziņas par veikto maksājumu vai pievieno maksājumu apliecināšu dokumentu vai tā kopiju (neapliecinātu).	Iebildums: Vēršam uzmanību, ka ar 2021.gadu tiks mainīta maksājumu kontroles kārtība, piemēram, rēķina sagatavotājs X sagatavos rēķinu un tad kad to apmaksās, tad kredītiestāde to atgriezīs rēķina sagatavotājam X kā apmaksu. Tādā gadījumā nav gluži pareizi MK noteikumos iestrādāt šādu prasību, ja tūlīt prasības grāmatvedībām mainīsies. Lai arī norma nesatur obligātu prasību pievienot maksājuma uzdevumu (kā tas bija iepriekš); var sniegt inspekcijai ziņas par veikto maksājumu (iespējams, maksājuma uzdevuma datums, numurs), tādējādi par atteikumu kārtot eksāmenu kalpotu nevis maksājuma uzdevuma nepievienošana iesniegumam, bet gan apstāklis, ja šī summa nav samaksāta pilnībā. DVI mājaslapas sadaļā “Pakalpojumi” ir ietverts arī pakalpojums “Personas datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas pārbaudījums”. Uzspiežot uz tā, atveras portāls <i>latvija.lv</i>, kur šis pakalpojums ir aprakstīts. Iespējams, ka saturiski un arī funkcionāli to var uzlabot, novēršot iepriekšminētās bažas. Iebildums: Lūdzam precizēt 4.punktu, nosaka, ka pretendents inspekcijai iesniegt iesniegumu ne tikai papīra formātā, bet arī elektroniski, izmantojot pieejamo e-pakalpojumu.
11. Ja pretendents attaisnojošu iemeslu dēļ neierodas uz eksāmenu, viņam ir tiesības kārtot to nākamajā izsludinātajā eksāmenā, atkārtoti neveicot maksu par eksāmenu. Pretendents par neierašanos un tās	Iebildums

iesmesliem informē inspekciju līdz eksāmena sākumam, bet, ja tas nav iespējams, ne vēlāk kā mēneša laikā pēc eksāmena norises dienas. Par to, vai neierašanās iesmesli ir atzīstami par attaisnojošiem, pamatojoties uz pretendenta rakstisku iesniegumu, kam pievienoti attaisnojošos apstākļus apliecinoši dokumenti, lemj inspekcijas direktors. Inspekcijas direktora lēmumu pretendents var pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.	Lūdzam nenoteikt konkrētus attaisnojošos iesmeslus, lai novērstu kazuistisku pieeju, kā arī vēlāku nepieciešamību veikt grozījumus, jo kāds no attaisnojošajiem iesmesliem nav uzskaitīts.
12. Ja iesmesli, kuru dēļ pretendents nav ieradies uz eksāmenu, netiek atzīti par attaisnojošiem vai, ja pretendents par neierašanos un tās iesmesliem nav paziņojis inspekcijai šo noteikumu 11. punktā minētajā termiņā, maksa par eksāmenu netiek atmaksāta.	Iebildums Lūdzam precizēt normu tā, lai nevajadzētu paredzēt, ka attaisnojošo iesmeslu jāiesniedz līdz eksāmena sākumam, jo var sakrist neparedzēti apstākļi dodoties pa ceļam uz eksāmenu, piemēram, ceļu satiksmes negadījums vai veselības problēmas utt.
15. Eksāmena jautājumus sagatavo inspekcija, ja nepieciešams, pieaicinot attiecīgās jomas speciālistus.	Iebildums 15.punktā noteikts, ka eksāmena jautājumus sagatavo inspekcija, ja nepieciešams pieaicinot attiecīgās jomas speciālistus. Lūdzam precizēt un noteikt, kas nosaka, kurš ir attiecīgās jomas speciālists?
18. Pretendents eksāmena pirmo un otro daļu kārto, izmantojot eksāmena darba izpildes lapu. Pretendents uz eksāmena darba izpildes lapas nenorāda vārdu, uzvārdu vai citus identificējošus datus. Identifikācijas kodu pretendents ieraksta tam darba izpildes lapā speciāli atvēlētajā vietā.	Iebildums Ministru kabineta noteikumu projekta 18.punktā norādīts, ka pretendents eksāmena pirmo un otro daļu kārto, izmantojot eksāmena darba izpildes lapu. Pretendents uz eksāmena darba izpildes lapas nenorāda vārdu, uzvārdu vai citus identificējošus datus. Identifikācijas kodu pretendents ieraksta tam darba izpildes lapā speciāli atvēlētajā vietā. Lūdzam šī punkta pirmo un pēdējo teikumu apvienot vienā teikumā, kā arī pēdējā teikumā svītrot vārdu “tam”, jo tas ir lieks.
19. Kārtojot eksāmena pirmo daļu, pretendentam ir aizliegts izmantot normatīvo aktu tekstus, juridisko literatūru vai citus palīgīdzekļus.	Iebildums Lielākoties visiem pārbaudījumiem vai eksāmeniem, par ko atbild valsts, norises kārtības ir ļoti līdzīgas, piemēram, advokātiem,

Eksāmena otrajā daļā atļauts izmantot inspekcijas izsniegtos palīgmateriālus – normatīvos aktus.	prokuroriem, tiesu izpildītājiem un vēl citiem. Un līdzīgas tās ir tostarp ar to, ka kādā no pārbaudījuma daļām nedrīkst izmantot nekādus palīgmateriālus, arī ne likumus utt. Parasti šajā daļā netiek prasīts zināt pantu numerāciju, bet gan pārzināt šo pantu saturu un jēgu. Tādējādi aicinām DVI pirmās daļas jautājumus sagatavot tā, lai netiktu prasīta normatīvo aktu citēšana, bet būtu iespējams noteikt, vai persona pārzina testējamo jomu. Iebildums Valsts kontrole 2017.gadā veica lietderības revīziju pašvaldībās, pārbaudot, vai pašvaldību administratīvais resurss to funkciju īstenošanai tiek izlietots produktīvi un ekonomiski, un ziņojumā norādīja, ka atsevišķās pašvaldībās tiek veiktas neproduktīvas darbības, kas nerada pievienoto vērtību, notiek lieku dokumentu sagatavošana, drukāšana, pavairošana un uzglabāšanu, pašvaldību īstenotajos procesos ir liekas darbības, kas palielina darbinieku veicamo darba apjomu un patērēto laiku, kā arī paildzina kopējo procesa norises ilgumu, tādējādi neproduktīvi tiek izlietoti administratīvie resursi. Ja pašvaldībām tiek aizrādīts par administratīvo resursu nelietderīgu izmantošanu, nav izprotams Noteikumu 19.punktā norādītais, ka eksāmena otrajā daļā būs atļauts izmantot inspekcijas izsniegtos palīgmateriālus – normatīvos aktus. Ja DVI materiālus gatavos papīra formā, tas palielās darbinieku veicamo darba apjomu un patērēto laiku. Vai tās nebūs neproduktīvas darbības? Turklāt, ja normatīvajos aktos tiek izdarīti grozījumi, atkal dokumentu drukāšana, pavairošana. Kā pretendenti var būt pārliecināti, ka viņiem tiek izsniegta normatīvā akta aktuālā redakcija. Ņemot vērā minēto, lūdzam izvērtēt vai pretendenti nevar darbus pildīt pie datoriem, kuros varētu atvērt tikai interneta vietni, kurā pieejami normatīvie akti, vai arī uz atsevišķa DVI diska izveidot mapi, kurā ievietoti normatīvie akti (mapēm var uzlikt autentifikāciju ar kodu, ko piešķir pretendentam). Tāpat iespējams risinājums būtu pieteikami informēt pretendētus par to, kādus
---	--

	normatīvos aktus ir jāpaņem līdz izmantošanai eksāmena otrās daļas kārtošanai.
37. Inspekcija nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc lēmuma par datu aizsardzības speciālista iekļaušanu sarakstā pieņemšanas aktualizē sarakstu savā tīmekļvietnē.	Iebildums Lūdzam precizēt noteikumu projekta 37.punktu, tā lai tajā tiktu noteikts, ka datu aizsardzības speciālists sarakstā tiek iekļauts pēc viņa izteiktas gribas.
40. Lai uzturētu spēkā kvalifikāciju, datu aizsardzības speciālists piedalās profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumos šādās jomās (ne mazāk kā 60 akadēmiskās stundas triju gadu laikā, no kurām ne mazāk kā 30 akadēmiskās stundas – personas datu aizsardzības jomā): 40.1. tiesību zinātņu vai informācijas tehnoloģiju jomā, ko organizē akreditētie (licencētie) komersanti; 40.2. personas datu aizsardzības jomā, ko organizē inspekcija vai akreditētie (licencētie) komersanti, kas nodarbina personas, kurām ir zināšanas un vismaz triju gadu praktiskā darba pieredze personas datu aizsardzības jomā.	Iebildums Profesionālās kvalifikācijas uzturēšanas pasākumus ir tiesīgi organizēt akreditētie (licencētie) komersanti, kas nodarbina personas, kurām ir zināšanas un vismaz triju gadu praktiskā darba pieredze personas datu aizsardzības jomā. Lai nodrošinātu speciālistam iespēju papildināt zināšanas personas datu aizsardzības jomā, kā arī nodrošinātu speciālista zināšanu kvalitāti, ir nepieciešams paredzēt, ka pasniedzējam ir jābūt ne tikai teorētiskām zināšanām, bet arī praktiskai darba pieredzei. Iebildums Lūdzam pārskatīt prasību - 60 akadēmiskās stundas triju gadu laikā, no kurām ne mazāk kā 30 akadēmiskās stundas – personas datu aizsardzības jomā, kā nesamērīgu prasību. Iepriekš, lai varētu kārtot eksāmenu, bija jānoklausās 42 akadēmisko stundu kurss. Lūdzam samērot kvalifikācijas uzturēšanas prasības, lai tās būtu samērīgas. Iebildums Noteikumu projekta 40.1. un 40.2. punktā ir minēti akreditētie (licencētie) komersanti. Lūdzam papildināt noteikumu projektu ar punktu par to, kas, kur, kā šo minēto komersantu sarakstu uzturēs un aktualizēs, lai speciālistiem būtu oficiāls informācijas avots. Tādā gadījumā speciālisti apzināsies, ka, apmeklējot seminārus vai mācības pie jebkura cita komersanta, neiekļauta sarakstā, viņam nāksies iesniegt

	DVI attiecīgus dokumentus izvērtēšanai. Tāpat lūdzam noteikt, ka DVI regulāri publicētu tos seminārus, kuru tematus ir akceptējuši un tādā veidā speciālistiem būtu vienkāršāk plānot izdevumus.
42. Par citas iestādes, organizācijas vai juridiskas personas, vai citu valstu datu aizsardzības speciālistu profesionālo organizāciju, vai starptautisko datu aizsardzības organizāciju organizēto apmācību apmeklējumu, ja šīs apmācības organizētas tiesību zinātņu vai informācijas tehnoloģiju jomā, vai personas datu aizsardzības jomā, atzīšanu par kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu lemj inspekcija.	Iebildums Minēto punktu ir nepieciešams papildināt ar termiņu, kad DVI lemj par apmācību atbilstību, kā arī kādi ir konkrēti kritēriji apmācību izvērtēšanai, jo personas datu aizsardzības speciālistam ir jau iepriekš jāzina, vai mācības, kuras viņš pats finansē, būs derīgas kvalifikācijas atzīšanai. Norādām, ka Datu valsts inspekcijas izvērtējums jau notikušām apmācībām citās organizācijās (noteikumu 42.punkts), kas nav Datu valsts inspekcijas akreditētas, nav veiksmīga ideja, jo tiks nepamatoti ierobežota konkurence un radītas neskaidrības, kādus kursus apmeklēt. Šāds regulējums novedīs pie situācijām, kad tiks nelietderīgi iztērēti naudas līdzekļi, jo vēlāk izrādīsies, ka apmeklētie kursi nav bijuši atbilstoši Datu valsts inspekcijas prasībām.
43. Lai atzītu šo noteikumu 42. punktā minētās apmācības par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu, datu aizsardzības speciālists mēneša laikā pēc attiecīgo apmācību beigām iesniedz inspekcijā datu aizsardzības speciālistam pieejamos dokumentus, kas apliecina apmācību norises ilgumu un to sekmīgu pabeigšanu, informāciju par apmācību organizētāju, apmācību ievirzi un tēmu, pasniedzēja kvalifikāciju, apmācību mērķauditoriju.	Iebildums Norādām, ka punkts ir precizējams svītrojot daļu no norādītā informācijas apjoma, ko nepieciešams iesniegt Datu valsts inspekcijai izvērtēšanai, jo, piemēram, IAPP (Starptautiskā Privātuma profesionāļu asociācija) organizēto pasākumu gadījumā, šo nevar izpildīt, jo IAPP nesniedz šādu informāciju, kā arī šī pasākuma apmeklēšanu starptautiski tiek atzīta par atbilstošu datu aizsardzības speciālistiem, lai uzturētu kvalifikāciju. Rekomendējam noteikt, ka jāiesniedz apliecinājums par apmeklējumu, programma, stundu skaits. Tāpat par CDPD (viena no vadošajām datu aizsardzības un privātuma konferencēm Eiropā un pasaulē, kas ilgst 3 pilnas dienas un tiek starptautiski atzīta kā atbilstoša speciālistu kvalifikācijas uzturēšanai)

	apmeklējumu nevarēs speciālists saņemt un iesniegt visu Projekta 43.punktā prasīto informāciju. Līdz ar to lūdzam ņemt vērā ES un starptautisko praksi izglītojošo pasākumu organizēšanā. Iebildums Kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanai pēc katra neakreditēta semināra, mācību kursa, konferences jāsniedz atskaites papīra formātā, kuru DVI vēl atsevišķi vērtēs un par katru pieņems lēmumu. Tad speciālistam vēl ir jāseko līdz kurš komersants un kādi lektori ir akreditēti un par katru šādu gadījumu jāsniedz atskaite mape. Pie jau esošajiem DVI administratīvajiem resursiem, tas ir pamatīgs slogs gan DVI, gan speciālistiem. Atkārtoti uzsveram, ka tas ir sarežģīts process kvalifikācijas uzturēšanai. Visi kursi/semināri notiek Rīgā darbdienās. Pirms braukt uz kursiem/semināriem, kuri protams ir maksas, un ilgums apmērām 6 -8 ak. stundas, ir jābūt pārliecinātam ka to DVI atzīs un pieņems kvalifikācijas uzturēšanai. Jābūt pārliecinātam ka organizācija, kurai samaksāts par apmācībām un piedalies tajos, ir akreditēts (licencēts) komersants, kas nodarbina personas, kurām ir zināšanas un vismaz triju gadu praktiskā darba pieredze personas datu aizsardzības jomā. Vai tiešām būs pieejamas apmācības lai savāktu noteiktās akadēmiskās stundas, kurus organizēs akreditēts (licencēts) komersants, kas nodarbina personas, kurām ir zināšanas un vismaz triju gadu praktiskā darba pieredze personas datu aizsardzības jomā, vai DVI būs laicīgi (lai varētu saorganizēt daba laiku un pieteikties) pieejama informācija par atbilstošām apmācībām, kuru DVI pēc tam un vērtēs atbilst/neatbilst? Ņemot vērā minēto, lūdzam rast vienkāršāku un speciālistiem draudzīgāku risinājumu kvalifikācijas uzturēšanai.
44. Inspekcija mēneša laikā izvērtē saskaņā ar šo noteikumu 43. punktu iesniegtos dokumentus un pieņem lēmumu pilnībā vai daļēji atzīt apmācības par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu, nosakot akadēmisko stundu skaitu, vai	Iebildums Noteikumu projekta 6.nodaļā “Prasības profesionālās kvalifikācijas uzturēšanai” ir noteikts, ka profesionālās kvalifikācijas uzturēšanas pasākumus ir tiesīgi organizēt <u>akreditētie (licencētie)</u> komersanti, taču

lēmumu par atteikumu atzīt apmācību apmeklējumu par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu.	nav viennozīmīgi saprotams, kāda tieši akreditācija (licence) ir nepieciešama, lai komersanta piedāvātie kursi vai semināri tiktu atzīti par atbilstošiem Noteikumu projekta 40.punkta prasībām. Pie kam lielākā vērība šajā gadījumā ir jāpievērš nevis paša komersanta akreditācijas (licences) esamībai, bet tieši licencētai apmācību programmai. Ievērojot Latvijas izglītības sistēmas tiesisko regulējumu un to, ka īsos (līdz 160 akadēmisko stundu) apmācību kursus, tostarp arī profesionālās pilnveides programmas neviens neakreditē (ar izņēmumiem: darba aizsardzība, aukles un mājas aprūpētāji), savukārt, Izglītības likuma 46.panta 5.daļā noteiktajā kārtībā pašvaldības izsniedz licences komersantiem, kas īsteno pieaugušo izglītības programmas, taču pašvaldība, pamatojoties uz tās saistošajiem noteikumiem “ir tiesīga pārbaudīt, bet par izglītības programmas īstenošanas kvalitāti atbildīgs ir izglītības programmas īstenotājs”. Attiecīgi ir iespējama situācija, ka arī <u>akreditēta (licencēta)</u> komersanta piedāvātā apmācību programma saturiskajā ziņā nav atbilstoša izvirzītajām kvalitātes prasībām, kas iecerēta Noteikumu projekta 6.nodaļā paredzētā mērķa sasniegšanai. Šajā sakarā būtu nepieciešami precizējumi attiecībā uz Noteikumu projekta 41.punktā paredzēto kārtību, kas nosaka, ka komersants mēnesi pirms apmācību organizēšanu iesniedz paziņojumu Datu valsts inspekcijai (informēšanas pienākums), taču lēmumu par attiecīgo apmācību atzīšanu (vai saskaņošanu) inspekcija šajā gadījumā nepieņem. Pamatojoties uz augstāk minēto, būtu nepieciešams papildināt Noteikumu projekta 44.punktu ar atsauci arī uz 41.punktā paredzētā paziņojuma izvērtēšanu, izsakot to šādā redakcijā: “44. Inspekcija mēneša laikā izvērtē saskaņā ar šo noteikumu 41. un 43. punktu iesniegtos dokumentus un pieņem lēmumu pilnībā vai daļēji atzīt apmācības par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu..]”.
---	---

	Iebildums Tāpat būtu nepieciešams noteikt, ka Datu valsts inspekcija pēc 44.punktā noteiktā lēmuma pieņemšanas publicē savā mājas lapā atzīto apmācību programmu sarakstu, norādot šos <u>akreditētos (licencētos)</u> komersantus (pēc analogijas ar 17.05.2011. MK noteikumos Nr.364 noteikto kārtību attiecībā uz komersantiem, kuri sniedz darbiekārošanas pakalpojumus kuģa apkalpes komplektēšanā: “Licencēto komersantu sarakstu Latvijas Jūras administrācija publicē savā tīmekļa vietnē (www.lja.lv).”). Iebildums Noteikumu projekta 43. un 44. punktā ir noteikts, ka datu aizsardzības speciālistam, pēc citas iestādes, organizācijas vai juridiskas personas, vai citu valstu datu aizsardzības speciālistu profesionālo organizāciju, vai starptautisko datu aizsardzības organizāciju organizēto apmācību apmeklējuma, <u>mēneša laikā</u> pēc attiecīgo apmācību beigām ir jāiesniedz inspekcijā datu aizsardzības speciālistam pieejamos dokumentus, kas apliecina apmācību norises ilgumu un to sekmīgu pabeigšanu, ko inspekcija mēneša laikā izvērtē un pieņem lēmumu pilnībā vai daļēji atzīt apmācības par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumu. Nav saprotams, kāpēc ir paredzēts noteikt šādu termiņa ierobežojumu, un tiks vai netiks pieņemti/atzīti minēto apmācību apmeklējumu vai absolvēšanu apliecinoši dokumenti, kas tiks iesniegti vēlāk kā pēc viena mēneša. Šis sasaucas ar iebildumu pie 49.punkta..
45. Pieņemot šo noteikumu 44. punktā minēto lēmumu, inspekcija izvērtē šo noteikumu 42. punktā minēto apmācību atbilstību jomām, kurās nepieciešama datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas uzturēšana, apmācību organizētāju pieredzi un darbības jomu, pasniedzēju izglītību un praktisko pieredzi datu aizsardzības jomā,	Iebildums Norādām, ka ir nepieciešams Noteikumu projektā norādīt konkrētus un skaidrus kritērijus, pret kuriem vērtēs apmācību atbilstību, nevis noteikt tikai kādas jomas vērtēs un Inspekcijai tiks dota iespēja pieņemt subjektīvus lēmumus, kas nav balstīti uz konkrētiem kritērijiem.

informāciju par apmācību apmeklējuma ilgumu un sekmīgu pārbaudījuma nokārtošanu, ja tāds bija paredzēts apmācību noslēgumā.	Minētā informācija ir nepieciešama, lai nodrošinātu vērtēšanas kritēriju un procesu caurspīdīgumu.
46. Datu aizsardzības speciālists ne vēlāk kā trīs gadus no lēmuma par datu aizsardzības speciālista iekļaušanu sarakstā pieņemšanas dienas vai lēmuma par kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanu pieņemšanas dienas iesniedz inspekcijā iesniegumu par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanu (3. pielikums). Iesniegumam pievieno informāciju apliecināšu dokumentu kopijas.	Iebildums Datu aizsardzības speciālists ne vēlāk kā trīs gadus no lēmuma par datu aizsardzības speciālista iekļaušanu sarakstā pieņemšanas dienas vai lēmuma par kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanu pieņemšanas dienas iesniedz inspekcijā iesniegumu par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanu (3. pielikums). Iesniegumam pievieno informāciju apliecināšu dokumentu kopijas. Kāpēc tika nepamatoti saīsināts termiņš no 5 uz 3 gadiem? Tāpat agrāk, lai uzturētu kvalifikāciju, pietika ar DVI vienu bezmaksas semināru un 6 akadēmiskām stundām kādā no licencētu komersantu semināra apmeklējuma, tad tagad kopā 60 stundas pa trim gadiem, kas principā sastāda 20 stundas gadā 12 stundu vietā. Uzskatām, ka ministrija savā anotācijā nav veikusi skaidrojumu kāpēc ir nepieciešams tik kardināli paaugstināt visus DAS iegūšanas un kvalifikācijas uzturēšanas nosacījumus. Iebildums Noteikumu projekta 46.punkts nosaka, ka datu aizsardzības speciālists ne vēlāk kā trīs gadus <u>no lēmuma par datu aizsardzības speciālista iekļaušanu sarakstā pieņemšanas dienas</u> vai lēmuma par kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanu pieņemšanas dienas iesniedz inspekcijā iesniegumu par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanu (3. pielikums). Iesniegumam pievieno informāciju apliecināšu dokumentu kopijas. Noteikumu projekta 48.punkts nosaka, ka, ja inspekcija konstatē, ka datu aizsardzības speciālists nav ievērojis šo noteikumu 40. un <u>46.punktā</u> minētās prasības, inspekcijas direktors nekavējoties, bet ne vēlāk kā mēneša laikā no konstatēšanas brīža <u>pieņem lēmumu par datu aizsardzības speciālista izslēgšanu no saraksta.</u>

	Savukārt noteikumu projekta 49.punkts paredz, ka <u>datu aizsardzības speciālista, kas ietverts sarakstā</u> pirms 2019. gada 1. augusta, profesionālās kvalifikācijas uzturēšanai piemērojamas šajos noteikumos paredzētās prasības, trīs gadu periodu skaitot no 2019. gada 1. augusta. Kā redzams no iepriekš norādītajiem punktiem kā arī pašā Fizisko personu datu apstrādes likumā, speciālistiem noteiktās prasības un to neievērošanas sekas pēc būtības attiecas uz datu aizsardzības speciālistiem kuri uz lēmuma pamata ir tikuši iekļauti datu aizsardzības speciālistu sarakstā. Šajā sakarā rodas šādi jautājumi: 1) Ar ko jāsaprot <u>Datu aizsardzības speciālistu saraksts</u> – vai DVI publiski pieejamais kvalificēto datu aizsardzības speciālistu saraksts ir kā vienīgais šāda veida saraksts inspekcijā? Vai DVI ir vēl atsevišķi cits, nepubliskotais kvalificēto datu aizsardzības speciālistu reģistrs, kas ir pilnīgāks, ar visiem tiem speciālistiem, kas ir nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu? <i>* Jāatzīmē, ka publiski pieejamajā sarakstā nav minēti visi datu aizsardzības speciālisti (piem., speciālisti, kas nokavējuši DVI noteikto iesniegumu iesniegšanas termiņu un saņēma atteikuma lēmumu, vai speciālisti, kas vienkārši nevēlējās būt iekļauti šajā sarakstā utml.).</i> <i>** No Fizisko personu datu apstrādes likuma 18.panta izriet, ka Datu aizsardzības speciālistu saraksts ir tas, kas ir publiski pieejams inspekcijas tīmekļvietnē. Vai tas uzskatāms par vienīgo sarakstu arī noteikumu kontekstā attiecībā uz kvalifikācijas uzturēšanu.</i> 2) Tātad, pieņemot, ka DVI publiski pieejamais kvalificēto datu aizsardzības speciālistu saraksts ir vienīgais. Kā rīkoties tiem speciālistiem, kas kaut kādu iemeslu pēc nav šajā sarakstā iekļauti (sk. 1.jautājuma piezīmi *) un vēlas būt aktīvi speciālisti, un kas varbūt
--	--

	uztur un arī turpmāk vēlas uzturēt speciālista kvalifikāciju? Vai DVI neveiks kaut kādā veidā šo speciālistu uzraudzību, vai šiem speciālistiem būs/nebūs jāsniedz attiecīgs iesniegums un informācija par kvalifikācijas uzturēšanu, un kas būs, ja to neizdara? Vai nebūtu jānosaka, kārtībā, kā speciālistiem, kas līdz šim netika iekļauti sarakstā, to būtu jāizdara? <i>* Likums un noteikumu projekts šobrīd paredz, ka Inspekcijas direktors pēc eksāmena nokārtošanas pieņem lēmumu par pretendenta iekļaušanu sarakstā. Tātad tas notiek jau automātiski un šobrīd neparedz speciālistam papildus rakstīt vēl iesniegumu par to.</i> <i>** Varbūt nedaudz arī ārpus noteikumu konteksta – situācija, tāda, ka speciālistiem, kas nokārtoja eksāmenu līdz jaunā likuma spēkā stāšanās dienai, bija nepieciešams 6 mēnešu laikā iesniegt DVI iesniegumu par to iekļaušanu šajā sarakstā. Kā jau minēju iepriekš, dažādu apsvērumu dēļ daļa speciālistu šajā sarakstā nav un šobrīd nav arī noteikta nekāda kārtība un paredzēta iespēja šiem speciālistiem, ja viņi to vēlētos atkārtoti lūgt viņu iekļaušanu sarakstā, kas nozīmē, ka pats esi vainīgs ja iepriekšminēto apsvērumu dēļ neesi bijis iekļauts sarakstā, tad atkārtoti vairs to nevar panākt!?!?. Kādā statusā tad paliek šie datu aizsardzības speciālisti un kādas sekas viņiem var rasties, neesot šajā sarakstā.</i> Iebildums Ministru kabineta noteikumu projekta 46.punktā norādīts, ka datu aizsardzības speciālists ne vēlāk kā trīs gadus no lēmuma par datu aizsardzības speciālista iekļaušanu sarakstā pieņemšanas dienas vai lēmuma par kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanu pieņemšanas dienas iesniedz inspekcijā iesniegumu par datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanu. Nav īsti saprotams, kāpēc noteikts tāds termiņš. Mūsu ieskatā, termiņš ir nesamērīgi īss. To vajadzētu noteikt garāku, piemēram, pieci gadi.
--	---

49. Datu aizsardzības speciālista, kas ietverts sarakstā pirms 2019. gada 1. augusta, profesionālās kvalifikācijas uzturēšanai piemērojamas šajos noteikumos paredzētās prasības, trīs gadu periodu skaitot no 2019. gada 1. augusta.	Iebildums Atbilstoši 49.punktam datu aizsardzības speciālista, kas ietverts sarakstā pirms 2019. gada 1. augusta, profesionālās kvalifikācijas uzturēšanai piemērojamas šajos noteikumos paredzētās prasības, trīs gadu periodu skaitot no 2019. gada 1. augusta. Noteiktā kārtība pretrunas neizraisītu tiem, kas sarakstā tiktu iekļauti pēc 2019.gada 1.augusta. Kā tas attiecas uz speciālistiem, iekļautiem sarakstā līdz šim termiņam? Spēku zaudējušie MK noteikumi Nr.80 tāpat noteica speciālistu pienākumu uzturēt kvalifikāciju, lai gan stundu apjomam pastāvēt krietni vien mazākam, salīdzinot ar paredzamo kārtību. Piemēram, kopš mani dati tika iekļauti sarakstā (2018.gada septembris) esmu paspējusi jau "sagrāt" 40 akadēmiskās stundas kvalifikācijas uzturēšanas mērķim, turklāt iztērējot tam samērā pieklājīgu naudas summu. Neesmu padziļināti izpētījusi šo aspektu, tomēr, šķiet, ka juridiski korekti nav sākt termiņu attiecībā uz visiem no 1.augusta. Pievienojam tēzi no tiesas sprieduma: <i>“No Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā ietvertā demokrātiskās republikas jēdziena izriet valsts pienākums savā darbībā ievērot tiesiskas valsts pamatprincipus, tostarp tiesiskās palāvības principu. Tomēr tiesiskās palāvības princips neizslēdz valsts iespēju grozīt pastāvošo tiesisko regulējumu. Grozot tiesisko regulējumu, valstij ir jāņem vērā tās tiesības, uz kuru saglabāšanu vai īstenošanu personai var būt izveidojusies palāvība. Tiesiskās palāvības princips prasa, lai valsts, mainot normatīvo regulējumu, ievērotu saprātīgu līdzsvaru starp personas palāvību un tām interesēm, kuru nodrošināšanas labad regulējums tiek mainīts (sk. Satversmes tiesas 2010.gada 6.decembra sprieduma lietā Nr.2010-25-01 4.punktu).”</i> Līdz ar to atzīstams, ka arī "iepriekšējiem" speciālistiem bija pamatotas tiesības paļauties uz valsti konkrētajā jautājumā. Turklāt īsti nav saprotams, kādas intereses tad 49.pants nodrošina? Ja tas ir panākt
--	---

	drošību datu apstrādē, veicinot (liekot) speciālistiem apgūt "svaigu" profesionālās jomas informāciju, tad nedomāju, ka būtu izvērtēts līdzsvars. Uzskatām, ka 49.punkts būtu svītrojams vai arī noteikumi papildināmi saistībā ar minēto, nodrošinot iepriekš sertificēto un resertificēto datu aizsardzības speciālistu tiesisko palāvību. Noteicošais attiecībā uz kvalifikācijas uzturēšanas atzīšanas termiņu varētu palikt 46.punkts. Iebildums Noteikumu projektā nav atrunāts, vai datu aizsardzības speciālistu sarakstā tiek/netiek iekļauti tie datu aizsardzības speciālisti, kas dažādu iemeslu dēļ nav izpildījuši Fizisko personu datu apstrādes likuma (FPDAL) pārejas noteikumu 4.punktā noteikto, tas ir, 6 mēnešu laikā no minētā likuma spēkā stāšanās dienas (līdz 05.01.2019.) neiesniedza Datu valsts inspekcijas direktorei attiecīgu rakstveida lūgumu. Saskaņā ar Noteikumu projekta anotācijā minēto, Fizisko personu datu apstrādes likums neparedz apliecību izsniegšanu speciālistiem, <u>kvalificēta speciālista statusu apliecina speciālista esamība datu aizsardzības speciālistu sarakstā.</u> Savukārt, FPDAL 18.panta 1.daļā noteikts "Datu aizsardzības speciālistu sarakstā iekļauj tikai tās personas, kuras <u>ir nokārtojušas kvalifikācijas eksāmenu.</u>" Speciālisti, kas ir saņēmuši Datu valsts inspekcijas izsniegtās apliecības, ir nokārtojot kvalifikācijas eksāmenu, atbilstoši 05.02.2008. MK noteikumiem Nr. 80 "Personas datu aizsardzības speciālista apmācību kārtība", kas iepriekš paredzēja eksāmena kārtību un datu aizsardzības speciālistu kvalifikācijas uzturēšanas prasības. Kā ir norādījis Noteikumu projekta sagatavotājs, "iepriekšējā kārtība paredzēja stingras prasības attiecībā uz eksāmena darbu vērtēšanu, proti, ja pretendents kaut uz vienu atbildi saņem vērtējumu, kas mazāks par četriem punktiem, pārbaudījums nav nokārtots. Kā inspekcijai bija norādījuši gan pretendenti, gan Latvijas Sertificēto personas datu
--	--

	aizsardzības speciālistu asociācija, minētās prasības ir neadekvāti stingras.” Attiecīgi, būtu nepieciešams noteikt kārtību, kādā datu aizsardzības speciālistu sarakstā tiek iekļauti tie speciālisti, kuri ir sekmīgi nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu pirms FPDAL spēkā stāšanās dienas, taču nav ievērojuši FPDAL pārejas noteikumos paredzēto kārtību, kas pēc savas būtības nav saistāma ar speciālista kvalifikāciju un nebūtu uzskatāma par ierobežojumu kvalificēta speciālista statusa apliecināšanai atbilstoši FPDAL 17. pantā minētajiem kritērijiem.
3.pielikums	Iebildums Nemot vērā iepriekšminētos iebildumus attiecībā uz kvalifikācijas celšanu, lūdzam izvērtēt vai 3.pielikums ir nepieciešams.